

ТОЛЬКО ЧТО 2026.06.08

«ВОНИ НАРОДЖУВАЛИ МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ»: ІСТОРІЯ ВІРИ ЦЕЛИК – АКУШЕРКИ З ЧЕРНІГОВА

Коли почалися ці пологи, у Чернігові вже кілька днів безперервно лунали вибухи. Чернігів, який ще тиждень тому жив звичайним життям, тепер спускався під землю – у підвали, укриття, бомбосховища. Разом із ним під землю спустився і Чернігівський пологовий будинок.

У тісному сховищі, де одночасно перебували майже сто людей – вагітні жінки, породіллі, новонароджені діти, медики та мешканці сусідніх будинків, – було холодно, сиро й темно. Там не було звичних лікарняних палат, ламп над пологовими кріслами чи стерильної тиші. Лише бетонні стіни, гуркіт артилерії та люди, які намагалися втримати нормальність посеред війни.

Саме там старша акушерка Чернігівського пологового будинку Віра Миколаївна Целик приймала пологи на початку повномасштабного вторгнення.

Двері імпровізованого пологового залу не зачинялися. Чоловік породіллі притримував їх плечем, щоб хоч трохи захистити дружину від сторонніх поглядів. Пелюшки гріли на власному тілі – у бомбосховищі не було тепла. Ліхтарники економили. Усі розуміли: дитина має народитися просто зараз – попри страх і війну.

«У нормальному житті дитина повинна народжуватися у теплі, світлі та спокій. Там цього не було», – згадує Віра Миколаївна.

Коли дівчинка нарешті закричала, у сховищі на кілька секунд запанувала тиша.

А потім Віра Миколаївна вийшла до людей, які сиділи на дерев'яних настилах і стільцях уздовж коридору, й сказала:

– У нас народилася дівчинка. Наша маленька українка. Слава Україні!

Майже сто людей почали аплодувати.

І саме в той момент, посеред облоги Чернігова, у холодному бомбосховищі народилася не лише немовля. Народилося нове розуміння того, ким насправді є українські медики.

Люди, які тримають життя

Останніми роками ми звикли говорити про героїзм – військових, рятувальників, медиків, українців загалом. Але за цим словом стоять історії звичайних людей, які опинилися в нелюдських обставинах і все одно продовжили робити свою роботу.

Історія Віри Миколаївни Целик – саме про це. Про професію, яка під час війни повернула собі справжню вагу в очах українців.

У момент, коли руйнується звичний світ, медицина перестає бути лише системою. Вона стає опорою суспільства.

24 лютого 2022 року Віра Миколаївна прокинулася від дзвінка колеги. Та говорила розгублено й налякано: почалася війна. Віра Миколаївна не повірила одразу. Відкрила балкон, прислухалася до міста. А потім почула сирену – гучну, незнайому, таку, яку неможливо слухати ні з чим.

Того ранку вона не евакуювалася, а поїхала на роботу.

«Я – старша акушерка. Я не могла не поїхати. Хтось мав організувати роботу».

Її родина вийшла в село під Черніговом, яке згодом опинилося в окупації. Зв'язок зник. Віра Миколаївна не знала, чи живі її рідні. Але залишилася у пологовому.

І це – важлива частина української медичної реальності, про яку рідко говорять уголос: більшість медиків під час війни рятують інших, паралельно переживаючи власну катастрофу.

Робота стала для Віри Миколаївни способом не зламатися від тривоги за маму й дитину.

Як пологовий будинок став маленькою моделлю країни

Перші дні у сховищі були хаотичними. Ніхто не був готовий до того, що жити там доведеться 42 дні.

Медики носили ліжка, шукали дошки для настилів, облаштовували місця для жінок із немовлятами. Води бракувало. Зникли світло й тепло. Єдиний генератор підтримував роботу реанімації новонароджених.

Укриття не було розраховане на тривале перебування людей, тому медики фактично створювали побут із нуля. Віра Миколаївна носила ковдри, мила підлогу, організовувала роботу колективу й одночасно підтримувала людей поруч.

«Якщо людина сильно налякана, вона не може працювати. Її спочатку треба повернути до відчуття опори».

Тоді ще ніхто не говорив про кризову психологію чи алгоритми підтримки під час війни. Українські медики вчилися цього в реальному часі – інтуїтивно, тримаючись одне за одного.

Щоб розрядити атмосферу, Віра Миколаївна жартувала. Коли збирали імпровізовані лежачки, вона першою лягала на них і казала: «Ну що, витримає точно». Люди сміялися – і це повертало хоча б кілька хвилин нормальності.

Колеги почали називати її «комендантом бомбосховища».

І в цьому було щось дуже українське: навіть у найтемніших умовах створювати порядок, підтримувати одне одного і продовжувати працювати.

Народжувати життя всупереч війні

За час перебування у сховищі медики прийняли близько десяти пологів просто під землею.

У перший день народилися дві трійні.

Для передчасно народжених дітей потрібні спеціальні умови, апаратура й тепло. Тому найскладніші маніпуляції та операції проводили на першому поверсі – під обстрілами, ризикуючи життям, але рятуючи дітей.

Та головним ресурсом у той момент була не техніка. Головним ресурсом були люди.

Сьогодні, коли у світі говорять про стійкість української медицини під час війни, часто мають на увазі систему. Але насправді вона вистояла завдяки людям, які відмовилися покинути своїх пацієнтів.

Завдяки акушеркам, які гріли пелюшки на собі. Завдяки медсестрам, які носили воду під обстрілами. Завдяки колективам, які не розпалися під страхом.

Коли сьогодні Віру Миколаївну запитують про той період, вона майже не говорить про себе. Розповідає про колег, вагітних жінок, чоловіків, які хвилювалися за своїх дружин, і про команду, яка одночасно стала лікарями, психологами, прибиральниками та вантажниками.

Для Віри Миколаївни було принципово залишатися в білому халаті навіть у вогкому підземеллі. Вона розуміла: пацієнтки дивляться на неї як на орієнтир. Якщо медик спокійний і охайний – значить, життя триває.

Одного разу одна з жінок у розпачі запитала, чи їх тут усіх не вб'ють. Віра Миколаївна впевнено відповіла:

– Ви що, мені не довіряєте? Я точно знаю: через 10 днів усе закінчиться.

Це була неправда. Але саме ця солодка брехня допомогла породіллі втриматися на межі психологічного зриву.

Коли Віра Миколаївна говорить про жінок, які народжували у бомбосховищі, у її голосі повага.

«Вони – герої. Вони народжували попри вибухи. Вони давали Україні майбутнє».

Професія, яка після війни вже ніколи не буде «звичайною»

Після пережитого Віра Миколаївна Целик написала книжку – 42 дні в бомбосховищі. Частину коштів від її продажу вона передавала на допомогу військовим.

Вона каже, що війна зробила її сентиментальнішою. Тепер сильніше хвилюється за кожну жінку, яка приходить народжувати. Частіше плаче, згадуючи ті дні.

Але найголовніше – досі говорить про свою професію з любов'ю.

«Акушерка – це людина, яка першою бере на руки маленького українця».

І, можливо, саме в цьому – головний урок історії Віри Миколаївни Целик.

Війна змінила українську медицину. Але ще більше вона змінила наше уявлення про самих медиків.

Ми побачили не просто людей у білих халатах. Ми побачили людей, які здатні залишатися людяними там, де світ навколо перестає бути людяним.

Для Віри Миколаївни кожен новий голос немовляти, що лунав під гуркіт «Градів», став справжньою перемогою життя над смертю. І саме ця незламна віра – у те, що життя неодмінно переможе, – робить її професію однією з найвеличніших у світі.

Історію Віри Миколаївни нам розповіли її колеги – люди, які щиро хотіли, аби про цю видатну жінку дізналося якомога більше людей. Та коли ми спілкувалися із самою Вірою Миколаївною, вона говорила про свій колектив, про спільну роботу й спільні заслуги.

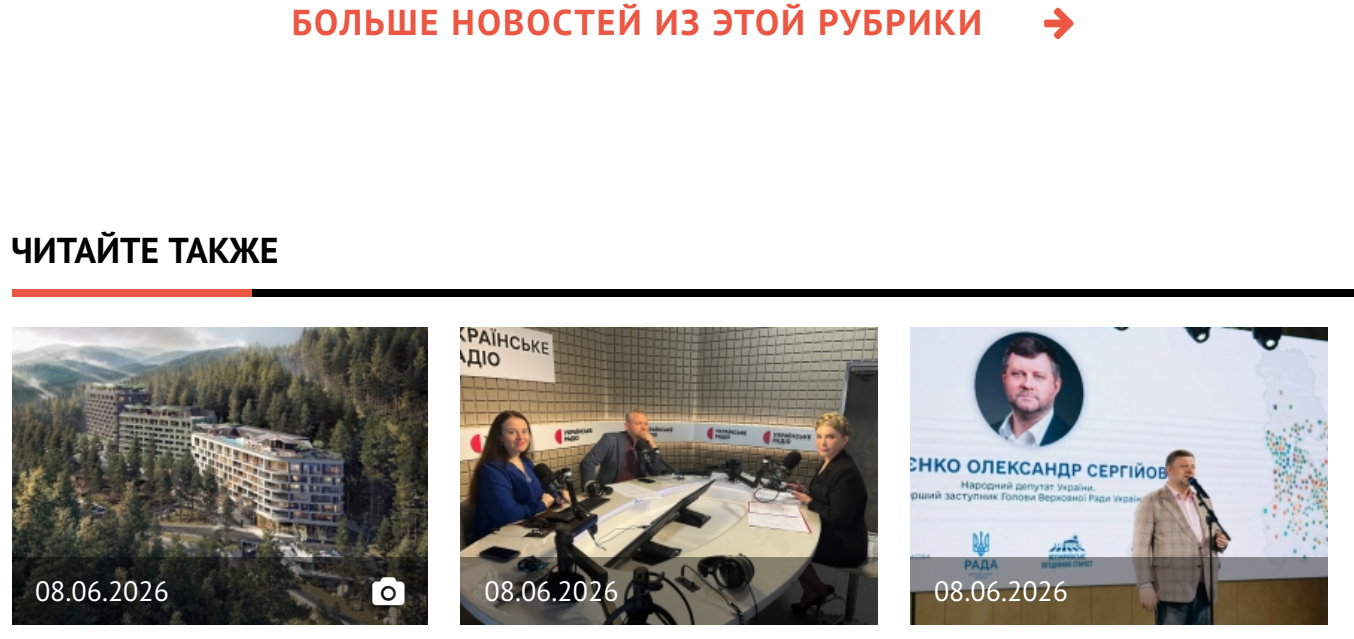
І це вражає найбільше. Ця безумовна повага й любов між людьми, цей колектив, який разом пройшов крізь страх, втрати та випробування війни, – зворушує, надихає і повертає віру в те, що з Україною все буде добре. Саме завдяки таким людям.

Общее количество просмотров: 42

БОЛЬШЕ НОВОСТЕЙ ИЗ ЭТОЙ РУБРИКИ →

ЧИТАЙТЕ ТАКЖЕ

FORREST TRINITY RESORT: ЧОМУ БУКОВЕЛЬ – ЦЕ НЕ ПРОСТО ВІДПОЧИНОК, А АКТИВ, ЯКИЙ ПРАЦЮЄ >

ЮЛІЯ ТИМОШЕНКО: УРАД МАЄ ЗУПИНИТИ БАГАТОМІЛЬЯРНУ КОНТРАБАНДУ, А НЕ ОБСЛІДКАТИ ПОДАТКАМИ ПОСЛІДКИ ДЛЯ ЛЮДЕЙ І ФРОНТУ >

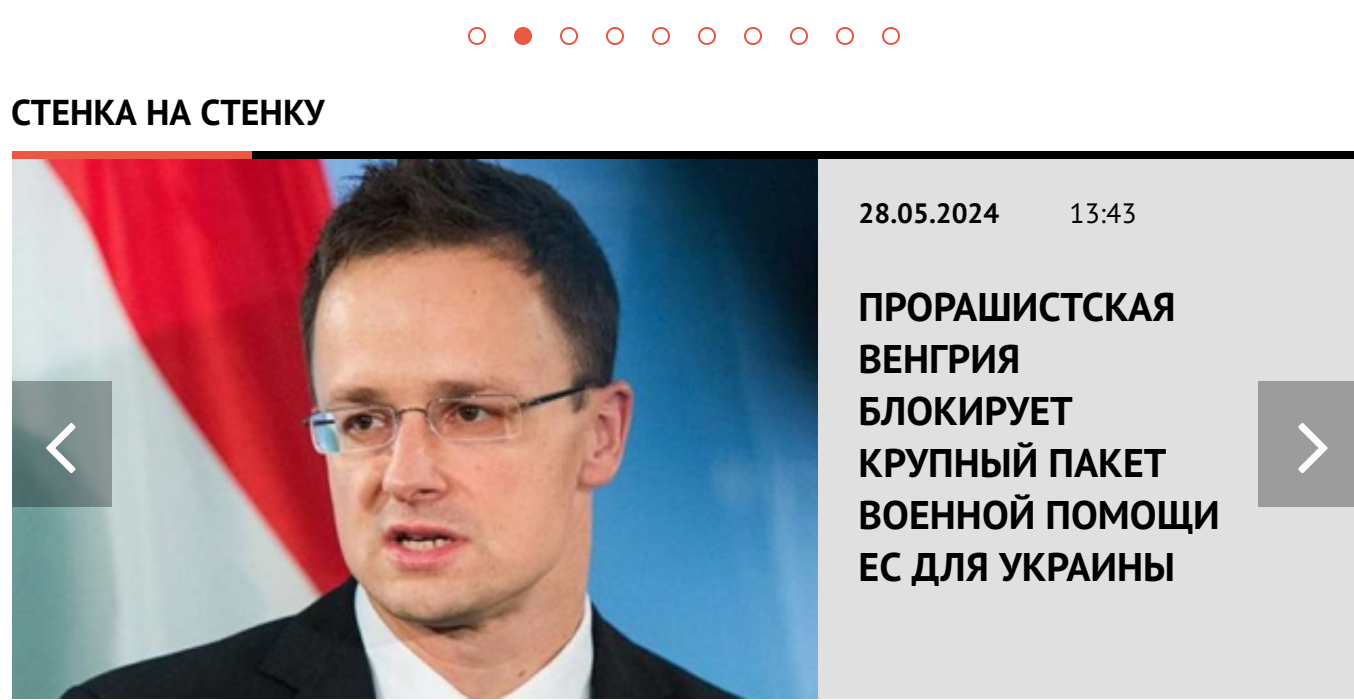
ПРОРОСІЙСЬКИЙ ШЛЕЙФ ВЛАСНИКА РЕСТОРАНА НЕ СТАВ НА ЗАВАДІ: ПЕРШОГО ВІЩЕПІКЕРА ВРУ КОРНІЕНКА ПРИЙНЯЛИ НА СКАНДАЛЬНОЙ ЛОКАЦІЇ ПІД КИЄВОМ >

МАЗАЗМАРИЙ

21.04.2026 14:01
ІСТОРІЯ, ЯКА СКОЛИХНУЛА КРАЇНУ: 10-МІСЯЧНИЙ МАРК ОТРИМАВ АПАРАТ ШВЛ ВІД ФОНДУ «НАДІЯ» І ВАЛЕРІЯ ДУБІЛЯ

СТЕНКА НА СТЕНКУ

28.05.2024 13:43
ПРОРАШИСТСКАЯ ВЕНГРИЯ БЛОКИРУЕТ КРУПНЫЙ ПАКЕТ ВОЕННОЙ ПОМОЩИ ЕС ДЛЯ УКРАИНЫ

